

Centar za rehabilitaciju Samaritanac

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI NA RADU**

Split, lipanj 2021.

Temeljem članka 19. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" br 71/14, 118/14, 94/18, 96/18) te izrađene Procjene rizika, ravnateljica Centra za rehabilitaciju Samaritanac, donosi

P R A V I L N I K O ZAŠTITI NA RADU

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom sukladno djelatnosti, radnoj opremi i broju radnika, a na temelju izrađene Procjene rizika, utvrđuje se organizacija provođenja zaštite na radu, pravila zaštite na radu te prava obveze i odgovornosti radnika u dijelu u kojem ta pitanja nisu utvrđena Zakonom o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju njega i ugovorom o radu .

Članak 2.

Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život ravnateljica Centra za rehabilitaciju Samaritanac (dalje Ustanova) osigurava primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu. U tom cilju Ustanova utvrđuje organizaciju uređivanja i provođenja zaštite na radu, način izrade programa osposobljavanja za rad na siguran način, osposobljavanje radnika za siguran način rada, poslove s posebnim uvjetima rada, način ispitivanja radne opreme, način upotrebe osobnih zaštitnih sredstava i opreme, sustav obavještavanja i upotrebu znakova obavještavanja, izradu pisanih uputa o sigurnom načinu rada, postupak s ozljeđenim i oboljelim radnicima, zaštitu nepušača, zabranu unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada, zaštitu posebnih kategorija radnika, prava, dužnosti i odgovornosti ovlaštenika i radnika te unutarnji nadzor.

Članak 3.

Otklanjanje opasnosti za život i zdravlje radnika i drugih osoba na radu, Ustanova osigurava i primjenom pravila ponašanja u svezi sa zaštitom od požara, postupcima gašenja požara te evakuacije i spašavanja.

Članak 4.

Prilozi koji čine sastavni dio ovog pravilnika su:

- procjena rizika iz zaštite na radu,

- program osposobljavanja za rad na siguran način,
- plan opremanja objekata i pogona propisanim znakovima sigurnosti i sigurnosnim uputama,
- popis i sadržaj pisanih uputa za provedbu procesa rada u skladu s propisima zaštite na radu,
- popis opreme za pružanje prve pomoći i mjesta za smještaj,
- isprave, evidencije i izvješća zaštite na radu.

Članak 5.

Projektna dokumentacija, tehnička dokumentacija, procjena rizika, analize, nalazi, zapisnici, obavijesti, uvjerenja, svjedodžbe, stručna mišljenja, izvještaji i druge isprave na temelju kojih se utvrđuje stanje zaštite na radu i primjena pravila zaštite na radu evidentiraju se i pohranjuju u zbirku isprava.

Članak 6.

Isprave iz prethodnog članka pohranjuju se i čuvaju u uredu računovodstva.

Članak 7.

Odredbe ovog pravilnika na jedinstven način primjenjuju se na sve radnike, bez obzira na svojstvo koje imaju u ustroju i organizaciji rada u Ustanovi.

Pod uvjetima određenim ovim pravilnikom odredbe ovog pravilnika odnose se i na korisnike usluga, odnosno na treće osobe, koje po bilo kojoj osnovi borave u objektima i prostorijama Ustanove.

II. ORGANIZACIJA PROVEDBE ZAŠTITE NA RADU

Članak 8.

Organizacija zaštite na radu radnika, kao i sigurnost korisnika usluga utvrđuje se za Ustanovu kao cjelinu.

Provedba zaštite na radu radnika i sigurnosti korisnika usluga utvrđuje se sukladno utvrđenim opasnostima i rizicima opisanim u Procjeni rizika.

Članak 9.

Za provedbu zaštite na radu radnika i sigurnost korisnika usluga odgovorna je ravnateljica, ako ovim Pravilnikom za određene odjele nije odgovornom osobom određen drugi radnik.

Ravnateljica

Članak 10.

Ravnateljica je dužna osigurati uređivanje i provođenje zaštite na radu suglasno odredbama Zakona o radu, podzakonskih propisa, tehničkih normi i ovog pravilnika.

Članak 11.

Ravnateljica obavlja sljedeće poslove zaštite na radu:

- donosi opće akte iz zaštite na radu s prilozima
- donosi izmjene i dopune općih akata iz zaštite na radu i njihovih priloga
- prati izvršenje plana i programa mjera zaštite na radu
- donosi i prihvaca procjenu rizika
- prihvaca izvješća o stanju zaštite na radu i o provođenju mjera zaštite na radu
- odlučuje o financiranju pojedinih projekata iz zaštite na radu i obavljanja poslova zaštite na radu
- ugovara osiguranje radnika za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti
- ugovara usluge sa službama medicine rada radi osiguravanja i ostvarivanja specifične zdravstvene zaštite
- donosi odluke i rješenja o provedbi odredaba ovog pravilnika i drugih propisa iz zaštite na radu.

Ovlaštenik

Članak 12.

Za pojedine oblike zaštite, koji zahtijevaju posebna stručna znanja ravnateljica, u skladu sa zakonom i općim aktom, može imenovati jednog ili više ovlaštenika.

Članak 13.

Ovlaštenik za provođenje mjera zaštite na radu u **Ustanovi** je ravnateljica.

Članak 14.

Ovlaštenik za provođenje mjera zaštite na radu neposredno provodi mjere zaštite na radu u **svom djelokrugu rada** i to:

- sudjeluje u izradi plana i programa mjera zaštite na radu;
- sudjeluje u izradi izvješća o stanju zaštite na radu i provođenju mjera zaštite na radu;
- osigurava odgovarajuće uvjete rada na svim mjestima rada;
- osigurava radnicima odgovarajuća osobna zaštitna sredstva;
- sudjeluje u izradi uputa za rad na siguran način i drugih materijala u svezi zaštite na radu;

- osigurava ispravnost i održavanje sredstava rada, te redovite periodične preglede sa aspekta zaštite na radu;
- **dužnost ovlaštenika je neposredno kontrolirati i osigurati:**
 - da su sredstva rada ispravna i da su na njima primjenjena pravila zaštite na radu;
 - da se sredstva rada redovito održavaju i da se redovito obavljaju periodični pregledi tih sredstava sa stajališta zaštite na radu;
 - da poslove obavljaju samo radnici koji su osposobljeni za rad na siguran način;
 - da se za vrijeme rada ne konzumiraju sredstva ovisnosti;
 - da radnici, u toku obavljanja radnih operacija, koriste osobna zaštitna sredstva koja su im dodijeljena;
 - da radnici, u toku obavljanja radnih operacija, rade s punom pozornošću i prema uputama za rad na siguran način;
- pored navedenog, dužnost ovlaštenika je obavijestiti **ravnateljicu** o svakoj nepredviđenoj situaciji u svom djelokrugu rada koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika kojima rukovode.
- **prava ovlaštenika** u svezi provođenja mjera zaštite na radu su slijedeća:
 - zabraniti rad na sredstvima rada koja nisu ispravna ili nemaju dokaz da su na istima primjenjena osnovna pravila zaštite na radu;
 - udaljiti s posla radnika
 - koji obavlja poslove protivno pravilima zaštite na radu;
 - koji u toku obavljanja poslova ne koristi osobna zaštitna sredstva;
 - koji je u toku rada pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Stručnjak za zaštitu na radu

Članak 15.

Poslove nadzora nad provođenjem mjera zaštite na radu obavlja ovlaštena pravna osoba za zaštitu na radu **ZAST d.o.o. iz Splita**, na temelju Ugovora 2181- 484/17, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Međusobna prava i obveze regulirne su ugovorom iz prethodnog stavka.

Članak 16.

Nadzor nad provođenjem zaštite na radu, objedinjavanje i usklađivanje rada na poslovima provedbe zaštite na radu, u Ustanovi obavlja stručnjak za poslove zaštite na radu.

Članak 17.

Stručnjak za poslove zaštite na radu obavlja:

- Stručna pomoć Upravi i njenim ovlaštenicima, radnicima, te povjerenicima radnika za zaštitu na radu, u samoj provedbi, te u unaprjeđivanju zaštite na radu
- sudjeluje u izradi poslovne strategije te operativnih planova i programa poslovanja u dijelu koji se odnosi na zaštitu na radu
- unutarnji nadzor nad primjenom mjera zaštite na radu, te poticanje i savjetovanje Uprave i ovlaštenika da otklanjaju nedstatke uočene prilikom obilazaka objekata Ustanove,
- s ovlaštenicima iz zaštite na radu surađuje pri organiziranju i nadzoru nad otklanjanjem nedostataka ili neispravnosti utvrđenih procjenom rizika ili koja su utvrđena tijekom pregleda i ispitivanja sredstava rada;
- sudjeluje u izradi procjene rizika iz područja zaštite na radu;
- sudjeluje u izradi Pravilnika o zaštiti na radu i pripadajućih priloga;
- sudjeluje u izradi prijedloga pravila, uputa za rad na siguran način, tehničkih rješenja u svrhu provođenja i unaprjeđivanja zaštite na radu;
- sudjeluje u izradi programa osposobljavanja radnika za rad na siguran način;
- neposredno organizira provođenje periodičkih zdravstvenih pregleda radnika koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada;
- surađuje u provođenju vježbi evakuacije i spašavanja;
- organizira, preglede i ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša, sukladno procjeni rizika, te čuva dokumentaciju o provedenim pregledima i ispitivanjima;
- prikuplja i analizira podatke u vezi s nezgodama, ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi s radom, te obavlja postupak prijave ozljede na radu
- vodi propisane evidencije iz područja zaštite na radu;
- djelovanje u Odboru za zaštitu na radu;
- suradnja prilikom projektiranja, građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad
- suradnja prilikom nabave radne opreme i ostalih sredstava rada, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija;
- sudjelovanje u primjeni međunarodnih certifikacijskih normi za upravljanje zaštitom na radu
- ostale poslove zaštite na radu u skladu s potrebama Ustanove.

Članak 18.

U svrhu provođenja zaštite na radu Ustanova stručnjaku za poslove zaštite na radu osigurava uvjete za rad kao i drugu stručnu pomoć.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu

Članak 19.

Povjerenik radnika za zaštitu djeluje u interesu radnika na području zaštite na radu, te prati primjenu propisa i mjera zaštite na radu.

Povjerenici ima sljedeća prava i dužnosti:

- sudjelovati pri planiranju unapređivanju uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije i poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu,
- biti obaviješten o svim promjenama koje mogu utjecati na sigurnost i zdravlje radnika
- primati primjedbe radnika na primjenu propisa i provedbu mjera zaštite na radu,
- izvijestiti inspektora rada o svojim zapažanjima i zapažanjima radnika, biti nazočan tijekom inspekcijskih pregleda i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi inspektor,
- pozvati inspektora rada kada ocijeni da su ugroženi život i zdravlje radnika zbog neprimjerenih mjera zaštite na radu i to samo u slučajevima kad odgovorne osobe odbiju učiniti otklanjanje opasnosti ili ako ništa ne čine na otklanjanju opasnosti,
- obrazovati se za obavljanje svih poslova, stalno proširivati i unaprjeđivati znanje, pratiti i prikupljati obavijesti od značaja za njegov rad,
- staviti prigovor na nalaz i mišljenje inspektora rada,
- svojim djelovanjem poticati ostale radnike da rade na siguran način,
- obavještavati radnike o mjerama zaštite na radu koje se poduzimaju.

Članak 20.

Povjerenik se bira na vrijeme od 4 godine. Isti povjerenik može biti biran i ponovo nakon isteka mandata.

Predlagatelj za pokretanje postupka može predložiti i veći broj kandidata za povjerenika za zaštitu na radu.

Članak 21.

Povjerenik za zaštitu na radu je domar Davor Tičinović.

Odbor za zaštitu na radu

Članak 22.

Poslodavac u skladu sa zakonom, kada ocijeni da za to postoji opravdan interes u

svezi sa ostvarivanjem zaštite na radu radnika i sigurnost korisnika usluga, imenovat će Odbor za zaštitu na radu kao savjetodavno tijelo.

Ustanova trenutno nema obvezu osnivanja Odbora za zaštitu na radu.

Radnici

Članak 23.

Radnici su dužni obavljati poslove zaštite sukladno Zakonu o zaštiti na radu, Zakonu o radu i ugovoru o radu.

Obveze i dužnosti svakog radnika u svezi sa zaštitom na radu:

- primjenjivati pravila zaštite na radu, raditi po uputama proizvođača sredstava za rad, upotrebljavati osobna zaštitna sredstva prema njihovoj namjeni,
- osposobiti se za rad na siguran način na svom radnom mjestu
- radne postupke izvoditi s dužnom pažnjom sukladno pravilima struke i pravilima zaštite na radu,
- izvijestiti neposrednog rukovoditelja o svakoj činjenici za koju opravdano smatra da predstavlja neposrednu opasnost za sigurnost i zdravlje, kao i o drugom nedostatku sustava za zaštitu na radu,
- da ne uzima alkoholna pića i druga sredstva ovisnosti prije i tijekom rada i da ih ne unosi u radne prostorije i prostore,
- sudjelovati u organiziranim vježbama evakuacije i spašavanja, a u slučaju iznenadnog događaja u svemu postupiti po uputama određene osobe za evakuaciju i spašavanje,
- izvršiti sve odluke i naloge svog rukovoditelja u svezi sa zaštitom na radu

Prava radnika ako im nisu osigurani uvjeti za siguran rad:

Članak 24.

Radnik koji smatra da mu pri obavljanju poslova na koje je raspoređen nisu osigurani uvjeti za siguran rad može zahtijevati da se primjene odgovarajuće mjere zaštite o zahtjevima radnika se odlučuje prema odredbama Zakona o radu koji uređuje postupak o zahtjevima za zaštitu povrijedjenog prava iz radnog odnosa.

Radnik ima pravo odbiti obavljanje poslova ako mu zbog toga što nisu primijenjena pravila iz zaštite na radu prijeti neposredna opasnost za život i zdravlje.

O odbijanju i razlozima za to, dužan je odmah obavijestiti ravnateljicu.

Obavještavanje u svezi s zaštitom na radu

Članak 25.

Ravnateljica je obvezna zahtijevati od pravne osobe ZAST d.o.o., da joj dostavi sva obavještenja i podatke u svezi sa ostvarivanjem zaštite na radu radnika i sigurnosti

korisnika usluga.

Ravnateljica je obvezna osigurati, da radnici dobiju odgovarajuće pisane upute koje se odnose na opasnosti štetnosti na radu, te mјere zaštite kojima se one otklanjavaju, odnosno ublažavaju.

Obveza iz stavka 2. ovog članka ne smatra se izvršenom, ako u Ustanovi nisu primjenjene propisane mјere zaštite na radu sadržane u osnovnim i posebnim pravilima zaštite na radu.

III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

1. Osposobljavanje radnika za rad na siguran način

Članak 26.

U stvaranju uvjeta za ostvarivanje zaštite na radu, sukladno procijeni rizika, ovim pravilnikom utvrđuje se obveza osposobljavanja za siguran rad:

- za osobe određene za nadzor nad provedbom zaštite na radu,
- za radnike.

Članak 27.

Osposobljavati se iz zaštite na radu dužni su:

- svi radnici se moraju osposobljavati za rad na siguran način
- ovlaštenici iz područja zaštite na radu
- radnici koji obavljaju određene poslove zaštite na radu
- radnici određeni za provedbu evakuacije i spašavanja
- radnici određeni za pružanje prve pomoći-svi radnici po programu za gašenje požara

Članak 28.

Osposobljavanje za rad na siguran način provodi se:

- prije početka rada radnika, odnosno nakon zapošljavanja i rasporeda na određeno radno mjesto, odnosno poslove i radne zadatke, bez obzira radi li se o prvom zapošljavanju ili prelasku iz jedne Ustanove u drugu
- premještaj radnika na drugo radno mjesto u Ustanovi, što se glede osposobljavanja za rad na siguran način smatra započinjanjem radnika s radom, pa to zahtijeva dodatno osposobljavanje za siguran rad na novim poslovima i radnim zadatcima
- kod uvođenja nove radne opreme, nove tehnologije,
- kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu.

Članak 29.

O sposobljavanje za siguran rad provodi se temeljem programa osposobljavanja za siguran rad odvojeno za svaku kategoriju radnika iz članka 27. ovog pravilnika:

- teoretskom izobrazbom (samoobrazovanjem, instruktažom, i sl.),
- praktičnom izobrazbom

Program osposobljavanja za siguran rad donosi ravnateljica, kao i osiguranje ostvarivanja programa osposobljavanja

Članak 30.

Nakon završenog osposobljavanja i provjere osposobljenosti radniku se izdaje svjedodžba. Svjedodžbu izdaje i potpisuje za to ovlaštena osoba (ZAST d.o.o.).

Članak 31.

Isprave, koje se izdaju nakon provedene provjere osposobljenosti čine sastavni dio osobne dokumentacije radnika.

Provjeru osposobljenosti može provesti samo radnik, koji je:

- prethodno osposobljen za rad na siguran način i čija je osposobljenost provjerena. Ukoliko provjeru osposobljenosti provodi stručnjak zaštite na radu, koji poslove zaštite na radu u Ustanovi obavlja temeljem ugovora, uzima se da ispunjava uvjete iz stavke 2. ovog članka.

Članak 32.

Radnik, koji se zapošjava u Ustanovi ukoliko je prethodno osposobljen u drugoj Ustanovi slične ili istovjetne djelatnosti i organizacije rada, uputit će se samo na ocjenu praktične osposobljenosti.

Članak 33.

Radnik, koji ne zadovolji na provjeri osposobljenosti, uputit će se na ponovno polaganje planiranih oblika izobrazbe, a za to vrijeme ravnateljica je obvezna osigurati, da takav radnik rad obavlja pod nadzorom osobe, koja je osposobljena za rad na siguran način.

Radniku, koji ni nakon ponovljene izobrazbe ne zadovolji po ocjeni ravnateljice može prestati rad u Ustanovi.

Članak 34.

Ravnateljica je obvezna radnika, koji se na istovrsnim poslovima tijekom jedne godine ozlijedi dva puta, odnosno unutar tri godine tri puta ili više, uputiti na ponovnu provjeru praktične osposobljenosti posebice ako se utvrdi, da su ozlijede nastupile u uvjetima ili na poslovima na kojima su primijenjena osnovna i posebna pravila zaštite na radu.